

Tante Hertha

Nr. 230, 20. årgang, August 2017

Man kan godt få helt strithår af sådan noget hoppen... (Foto: Ole W.)

Tante Hertha er Hertha Levefællesskabs informationsblad, som udkommer ca. d. 1. i hver måned.
Redaktør: Allan Elm – Redaktionsudvalg: Helle Hansen, Per Clauson-Kaas Ole Wadsholt og Anne-Lene Jappe.

Folk, som ikke er bosiddende i Hertha og som ønsker at abonnere, kan henvende sig til redaktøren på tlf. 3840 3402 eller pr. mail.

Tante Herthas mail-adresse: tante@hertha.dk.

**KALENDER PÅ HERTHAS HJEMMESIDE www.hertha.dk opdateres løbende
Hertha er på Facebook (bestyres af Anne-Lene)**

Deadline for stof til bladet er d. 20. i måneden før til:

tante@hertha.dk

eller i postkassen Landsbyvænget 2A , mærket 'Tante Hertha'.

Stof, som kommer efter deadline, kan ikke garanteres bragt!

Forsidefoto: Ulla og Stine i "Snedronningen" (Foto: Ole W.)

Tante Hertha er trykt på FSC-certificeret papir

HerthaKalender

August 2017

Lørdag d. 5. Morten og Amalie bryllup
Søndag d. 27. Forberedelsesmøde til Høstmarked Kl. 13.00 Stalden

September 2017

Lørdag d. 2. Høstmarked
5.-15. Bofællesskaberne til Rusland
Onsdag d. 6. Landsbymøde Kl. 19 - 21 Salen
Lørdag d. 16. Løvfaldstur/Søskendedag?
Søndag d. 17. Løvfaldstur/Søskendedag?
24-26. Studiedage fra Marjatta seminarie (mere følger i næste nr.)

Oktober 2017

Mandag d. 2. Repræsentantskabsmøde i Helsepæd. sammenslutning
Lørdag d. 7. Lørdagscafé Kl. 14-16.30 Salen
Torsdag d. 26. Landsbymøde Kl. 19 - 21 Salen

November 2017

Torsdag d. 2. Forældremøde med valg til 3+3 gr.
Lørdag d. 4. Lørdagscafé Kl. 14-16.30 Salen

Indhold i dette nummer:		Information om HBV mv.	s. 13
Rubrikannoncer og aktuelt	s. 4	Nordisk Allkunst	s. 15
Fælleshus/Kulturhus?	s. 7	Bent Pyskow	s. 18
Epistel vedr. Kennerts fest	s. 9	Deltagelse i Verdenskongres	s. 20
Gartnerinyt	s. 10	Stille ferietid i Hertha?	s. 22
Ny adm. leder i HBV	s. 12	Bøn fra Elna	s. 24

Seeking Temporary Housing

The 5. of September, my daughter Kathrine and her husband Armando leave Los Angeles, California, U.S. and moves back to Denmark.

They will move in with me, and we will live at Landsbyvænget 8, until end of September, when Ib & Tove returns from France.

We seek housing.

If some from Hertha knows of someone, who needs to rent out their furnished house for 3 or 6 months, we will be happy to know about it.

Text me or give me a call on 91 87 72 53.

Thanks.

Loving regards from Ruhna Teresa

Roomy søges!

Katja og Karla har nu opsagt deres lejemål hos mig for at starte et liv sammen med Rudi.

Derfor søger jeg nu en person at dele lejligheden med. Da det er en delejlighed, lægger jeg vægt på, at vi har lyst til at bo sammen.

Husleje pr måned 3.851 kr. plus forbrug ca. i alt 4.550 kr. pr. måned.
Dep: 14.000

Indflytning 1. oktober 2017

Landsbyvænget 19 f
Mobil: 2758 3898
Mira Kristin Bjørke

Høstmarked 2017

Så er der igen høstmarked i Hertha – lørdag d. 2. september.

Forberedelserne har længe været i god gang. Som andre år er der omkring 100 personer, der hver i sær bidrager til, at det bliver en stor dag, hvor vi byder velkommen til de omkring 1000 besøgende på dagen.

Mange af de boder og aktiviteter vi kender fra de andre år, er med. Men også nye og spændende tiltag. Som nu Kallehauge, der hvert år trofast med hestevogn har kørt ture rundt i Hertha. Hans "hesteklub" Dansk Schleswigerforbund kommer i år med 4 spand heste, som bl.a. vil vise, hvordan man pløjer og kører med selvbinder.

Vi vil også give de besøgende mulighed for at opleve "Hertha på 59 min.", hvor man på en rundvisning får små korte fortællinger om, hvad Hertha Levefællesskab er for en størrelse.

Måske kommer der i år også smedning og andre nye tiltag. Dagen slutter med gøgleren Tonny Trifolikum og dans om høstkællingen.

Vi håber, at de mange der hjælper til, også vil fortælle i øst og vest, at der er høstmarked i Hertha d. 2. september.

Per C-K

Oliver 30 år

**Jeg fejrer min 30 års fødselsdag
d. 19. august i Herthahus' sal.**

**Efter at jeg har spist med mine bofælles-
skabs-venner, vil jeg gerne invitere mine
levefæller i Hertha.**

**Kl. 19.15 åbnes dørene for dans til
M.C. Ejner band.**

**Bring gerne lidt snack og drikke med til
festen.**

På glædelig gensyn

Oliver

MARIONET TEATER

på høstmarkedet d. 2. september.

Kom og oplev marionet teater denne dag! Vi spiller et eventyr
af Grimm, nemlig : "**KRYSTALKUGLEN**"

Der spilles 2 forestillinger, kl. 12.30 og kl. 14.30, og det foregår i
bofællesskabets SAL. Varighed ca. 20. min. Det er både for voksne
og børn.

Vi glæder os til at se jer.

Ellinor, Lone, Jytte, Jette, Bodil og Else

Fælleshus/kulturhus ? Et historisk overblik. Og lidt mere.

Denne lille epistel er til orientering til alle nye tilflyttere, som blot har arvet ideen om et fælleshus/kulturhus som noget givet, der ikke stilles spørgsmål ved. Og til de, der undrer sig over, at det nye store byggeri af fælleshus/kulturhus har en sal, som ikke er meget større end den nuværende i Herthahus.

Et fælleshus har været tænkt ind i Levefællesskabet lige fra starten. Fra den første dag er en del af fælleskassebidraget lagt til side, og det er nu blevet til over en million. En pris på 250.000, vi vandt i Agenda 2000- konkurrencen, udskrevet af flere ministerier, gjorde det muligt at finansiere cafélokalet sammen med byggeriet af bageriet. På et tidligt visions-seminar opstod så en gruppe omkring emnet. Gruppen forudså, at et sted som vores i fremtiden ville have glæde af et kombineret fælleshus/kulturhus, dvs. dels et 'indadrettet' samlings- og aktivitets-hus for alle os på stedet, og dels 'udadrettede' faciliteter til kurser, undervisning, workshops omkring vore værksteder, omkring inklusion og integration, omkring bæredygtighed, sunde fødevarer osv osv. Efter seminaret blev der samlet op på de mange behov, og der opstod en gruppe, som arbejdede videre med sagen. Gruppen besøgte flere projekter ude i landet, og omkring husets ydre kom gruppen frem til, at huset skulle frem og ned i vejniveau for ikke at spærre de bagvedliggende huse inde. Og huset skulle signalere 'velkommen til fælleskulturens hus'. Salen skulle være større end den nuværende i Herthahus, evt. med foldedøre til mindre arrangementer. Cafeen kunne udnyttes med sine m² som en højere-liggende del af salen, der i det daglige kunne skilles fra selve salen. Det nuværende lille the-køkken kunne udvides med butiksarealet til et storkøkken, en billig løsning da alle dyre installationer var tilstede - kloak, strøm, vand.

Og så gik der af mange grunde ged i den. Gruppen, dens arbejde og konklusioner forsvandt i den blå luft og er ikke siden dukket op igen. Efter flere tilløb og initiativer blev så en ny gruppe dannet. Den tog ikke sit udgangspunkt i den gamle gruppes arbejde, men barslede med 4 helt nye scenarier. Ét af disse blev på et landsbymøde valgt ud til videre bearbejdning. På det seneste landsbymøde blev så det reviderede hus fremlagt og med en økonomi baseret på 1 million i opsparing og et lånetilsagn på ca. 1½ million fra Merkur, det hele baseret på fortsatte bidrag fra fælleskassebidraget til afbetaling af lånet. Denne kapital var dog ikke nok til at realisere det fremlagte projekt. Ud af projektet røg så et stort fælles værkstedslokale, 2 gæstevæ-

relser, og pedellens arbejds-, maskin- og lagerplads.

Projektet, der nu skal arbejdes videre med af en ny reduceret gruppe, ligger oppe i niveau med cafeen, det er trukket tilbage fra vejen og sal-rummet er ikke meget større end salen i Herthahus, der stadig kan bruges af os alle, som Per gjorde opmærksom på, på landsbymødet.

Parallelt med fælleshus/kulturhus-planerne er der sket mangt og meget, som jeg finder, det vil være vigtigt at tage i betragtning, ikke mindst disse: 1) I stalden kommer der nu et stort pause/undervisningslokale; og 2) De fire værelser og fællesrummet i Nerthus skal tømmes, når det sidste bofællesskab på 25-27 står færdigt forventet næste år. Disse lokaler bliver til rådighed, og Levefællesskabet har nu en måned til at fremkomme med ideer til den fremtidige brug af dem.

Så helt overordnet vil jeg stille spørgsmålene: Har nogen et overblik over alle disse projekter ??? Jeg har ikke. OG har vi her og nu brug for alle disse m2? Skulle vi hellere udsætte planerne om et fælleshus/kulturhus til de andre byggeplaner er realiseret? De få årlige arrangementer, der kræver en sal, der er større end Herthahus', der skal ombygges, kan udmærket finde sted i Herskinds forsamlingshus. Hvis vi ikke skal forbygge os og komme til at stå med en masse døde og socialt dræbende m2, tror jeg, vi må finde svar på disse spørgsmål. Som Morten sagde på landsbymødet, vi behøver ikke bygge, fordi vi har pengene. Og spørgsmålet er så også, om vi har pengene til det, som vi virkelig ønsker? Og er det klogt at tømme kassen med virkning mange år frem? Hvorfor 2 sale af omtrent samme størrelse? Måske var det klogere at tænke det hele igennem nok engang og slå lidt koldt vand i blodet?

Søren Hansen

"Måååå!!" Eller selvmål? (Foto: Ole W.?)

Epistel vedr. Kennerts fest

Vores unge ven, Kennert, er blevet 60 den 15. juli, og i den anledning holdt han en hyggelig fest for alle, der havde lyst, i Skivholme forsamlingshus, hvor han også fremviste sit nye hus lige overfor Forsamlingshuset. Alle gaverne (næsten) stod på et tag-selv-bord, der bugnede af de lækreste retter, og desuden gav han selv "en lille en" i et rigeligt udvalg af drikkevarer. Nogle sjove og hyggelige bidrag til underholdningen kom fra gæsterne, men også værten bidrog som ventet til en rigtig god og bramfri stemning. Ikke noget at sige til, at det tog på ham, så han endte med at krybe i en af sine gaver - en dejlig lun sovepose - og sagde, at nu kunne vi forresten godt skrubbe af.

Frit iagttaget og beskrevet (til dels opdigtet!) af Ole W.

Elisabeth Felix fortæller om alderdommen som en "massakre" på krop og udfoldelsesmuligheder - og fremviser som bevis et brækket håndled.... (Foto: Ole W.)

Th.: Den smukke, unge føsselar, som var på dansegulvet (næsten) til den lyse morgen. (Foto: Helle H.)

Men alle har jo deres grænser, og så er det jo heldigt at man fik en ny sovepose i fødselsdagsgave (Foto: Helle H.)

Gartneri-nyt august 2017

Varme og næsten vand nok i juli måned, så kom der vel nok skred i væksten. Nu pibler de røde flag op, og hvor er det dejligt efter nogle magre måneder i forhold til høst. Der blev også godt med jordbær, da mange drog på ferie. Jeg har igen i år lavet jordbær til 3 nye bede, eller rettere, det har vores fantastisk dygtige gruppe volontører Davide, Livia og Anna.

Vær sød at gå på græsset, hvor muligt. Kun i gangene mellem bedene, når du skal ind og høste og ALDRIG i bedene.

Jeg har kørt og løsnet jorden i gangene med stubharven nogle steder, og så ser det måske ud til, at man skal gå ned midt i bedet, men det skal man ikke. Man skal gå hvor gangene er, selv om det er kultiveret. Vær så god at lægge godt mærke til det.

Vi har lavet jordbærestiklinger, og for at give planten kraft til næste års jordbærhøst fjerner vi alle udløbere. Vil du gerne have nogle, så snak lige med mig om det først.

Juni og juli har været travle måneder med udplantning, såning og meget lugearbejde. Tak for al den frivillige hjælp vi fik, da det var nødvendigt. Og også for hjælpen med at plukke kamilleblomster mm. Vi har fået plukket rigtig mange i år, og det er jeg rigtig glad for, for så kan vi levere kamillepræparat af høj kvalitet til en lille gruppe kunder.

Vi er godt på vej til at forberede efterårets salathøst, spinat og rucula mm. Der er rigtig mange salater, der skal plantes ud nu. Rølliken har vi høstet en tid allerede, i år blev kamille, røllike og baldrian næsten på samme tid klar til høst. Vi har lige høstet Baldrian til præparat. Tak for hjælpen alle plukke-
re, Sara, Livia, Bodil, Elisabeth mm.

Nu kan der høstes følgende i gartneriet: Salat, dild, høst altid det bedste, koriander, sølvbeder, ny persille, løg, kartofler, ærter - både bælgært og sukkerært, majroe, lidt spidskål, og snart gulero og rødbeder. Hold øje med de røde flag. I drivhuset er der lidt basilikum, og tomaterne er også på vej. Der er ikke mange, så husk, vi er over 150 mennesker, og det er god stil kun at plukke de helt røde.

Jeg har købt en ny jordløsner med to ruller og har nu brugt den i nogle af bedene, takket være Martins hjælp med Fendt traktoren. Det er fantastisk godt; nu kan jeg nøjes med at bearbejde jorden én gang, lade den ligge en uge eller to og så så, og det ser så godt ud. Jeg hørte første gang om denne maskine i 92 og har gennem årene fået skiftet tænderne på en mindre jordløsner, uden rulleskærene, det blev for dyrt at sætte skærene på den gam-

le, så nu har landbrug og gartneri købt en ny. Har du lagt mærke til den gode jordstruktur, specielt på bede i D og E sektionerne?

Køber du grøntsager i Brugsen eller andre supermarkeder, så læg mærke til, hvor de kommer fra. Mange økologiske spidskål, icebergsalat, broccoli, bladselleri kommer fra en stor turbo økologisk avler ved Brande, som har 1200 ha både giftsprøjtede grøntsager og økologiske. Han har helt styr på teknik og gøder sine økologiske grøntsager med hønsegylle, en meget kvælstofholdig gødning. Det optages af vandet i jorden og grøntsagerne bliver tvangsfodret, lige som kunstgødgede grøntsager. Vi har brug for planter, som selv får lov at bestemme, hvornår de skal vokse, nemlig når solen skinner og der kan ske fotosyntese. Så kommer de til at smage af noget og det er tegn på, at de indeholder alle de vigtige mikro-næringsstoffer, vitaminer, antioxidanter mm. vi har brug for, og som giver os kræfter til at gøre det, vi hver især har sat os for her i livet. Ikke mange er klar over denne sammenhæng, og derfor kan du finde mange økologiske varer i supermarkederne, som ikke har nogen god smag og kvalitet.

Sommerferietiden er også tiden, hvor vores beboere, som ikke mere arbejder i gartneriet, men tidligere har gjort det, kommer ned og hjælper til, og det er skønt. Selv Morten T har været nede og holde øje med traktoren, kørt med hjulhakke med lastbillyd og leget i sandet under halvtaget. Festligt og fornøjeligt.

Vi er godt med og det takket være frivillige, Elisabeth og det dejlige team af volontører, Anna, Livia og Davide, som her i juli har mødt hver dag kl 7 i gartneriet. Nu glæder vi os til at få alle hjem igen fra ferie.

*For gartneriet
Birthe*

En pause i gartneriet. (Foto: Ole W.)

Ny administrativ leder til Hertha Bofællesskaber og Værksteder (HBV) ...

Før Sct. Hans afsluttede HBV's ansættelsesudvalg arbejdet med at finde en ny administrativ leder, når den nuværende, Ole Uggerby, ved årsskiftet går på pension.

Der var i alt 31 ansøgere til jobbet, hvoraf hovedparten var velkvalificerede i forhold til opgaverne. De 5 bedst kvalificerede (efter udvalgets skøn) blev inviteret til samtale – hvorefter der tegnede sig en 'favorit' – som et enigt udvalg herefter indstillede til jobbet.

Praksis er, at først bliver medarbejdergruppen orienteret og hørt. Hvis der her er enighed og opbakning, bringes indstillingen videre til bestyrelsen til endelig godkendelse.

Både medarbejdergruppen og bestyrelsen gav deres fulde opbakning til udvalgets indstilling, og pågældende har takket ja til jobbet med tiltrædelse pr. 1.9.2017. Det betyder, at der vil være nogle måneder til introduktion og planlagt reorganisering.

Den nye administrative leder er Inger Aarup (43).

Hun bor i Skødstrup med sin mand og 2 børn.

Uddannet fra Det Kongelige Danske Musik-konservatorium (sang og pædagogik); diplom i ledelse (Værdibaseret ledelse – proces og strategi i organisationer); i gang med en master ved Aalborg Universitet (ledelses- og organisationspsykologi).

Arbejdserfaring som direktør for Kammer-Operaen (2004-2010); chefkonsulent på Marselisborg – Center for Udvikling, Kompetence & Viden (2010-2012); Chefkonsulent i Ankerhus Gruppen (2012-2014); konsulent i Sundhedsudvikling og Administration, Aarhus kommune (2013-2015); selvstændig konsulent.

Vi glæder os til at indlede samarbejdet og byder Inger Aarup hjertelig velkommen.

*Medarbejdergruppen og Bestyrelsen for
Hertha Bofællesskaber og Værksteder*

(I et senere nummer af Tante Hertha vil vi be' Inger Aarup om at præsentere sig selv)

Inger Aarup (klippet fra LinkedIn)

...Og lidt generel information om Hertha Bofællesskaber og Værksteder (HBV) og om de opgaver, der står for døren i løbet af efteråret

HBV har siden 1/1 2013 været selvstændig – i modsætning til årene 1996 - 2012, hvor den selvejende institution (HBV) havde driftsoverenskomst med kommunen og i væsentlig grad var underlagt den kommunale administration i f.t. budget, lønadministration, forsikring, bogholderi m.m.

Igennem snart 5 år har HBV skullet vise, at vi "er modne" til at administrere os selv!

NU – er derfor et godt tidspunkt til at evaluere de administrative procedurer og hele organiseringen af ALLE opgaverne.

HBV er 'speciel' ved at være en **medarbejderdrevet** virksomhed. Det er de faste medarbejdere, der på konferencen/medarbejdermødet hver 14. dag træffer alle beslutninger vedrørende det daglige pædagogiske/administrative arbejde.

HBV er 'ordinær' ved at alle væsentlige og overordnede beslutninger bringes op i bestyrelsen til godkendelse/beslutning.

'Ledelsen' i HBV består p.t. af tre bodelsledere (Majken Haagensen, Anne-Lene Jappe, Diana Kroon), en værkstedsleder (Per Clauson-Kaas) og en administrativ leder (pt. Ole Uggerby). Ledelsesgruppen har det formelle ledelsesansvar og varetager de ledelsesmæssige opgaver. Samtidig indgår de 5 med ledelsesansvar i medarbejdergruppen på samme vilkår som andre 'faste medarbejdere'.

Når der NU skal evalueres og reorganiseres, sker det i et samarbejde mellem bestyrelsen og medarbejdergruppen. Det bliver derfor et meget travlt efterår og et godt tidspunkt for ny administrativ leder at komme ind i opgaverne på.

Opgaver – som ligger ud over det ordinære.

Tilpasning til ny jura: Det sociale tilsyn; Det risikobaserede tilsyn (medicin håndtering); Persondataloven;

Nye it-systemer og procedurer (bl.a. affødt af skærpede krav til håndtering af persondata) – herunder også ny opdateret hjemmeside.

Opdatering af Medarbejderhåndbog med gennemgang af alle interne aftaler og regler (politikker) og beredskabsplan.

Medansvarlig på byggeprojekterne (staldbyggeri, nyt bofællesskab 25-27, renovering af Herthahus, opdatering af værkstederne: vævestue, kreativt værksted, vaskeri, Nerthus' fremtid; Pavillonen er midlertidig...).

Forberedelse til 4 nye beboere (så der bliver i alt 30 beboere i Hertha Bo-fællesskaber) og tilsvarende nye medarbejdere (p.t. 37), når byggeprojek-terne er afsluttet.

Omstilling til mere plejkrævende opgaver i og med at flere beboere nu er 'ældre'.

Opbygning og udbygning af faglige netværk – både antroposofiske og tradi-tionelle.

Strategi generelt – vurdering af målgruppen; generationsskifte i medarbej-dergruppen; inklusions-opgaven; kommunikation; dokumentation i forhold til omverden/kommunerne.

*Ole Uggerby
Administrativ leder*

Sibylla og Søren i fuld gang med at stille den af Nanna donerede flotte vandtrappe op ved dammen. Arbejdsfordelingen ser jo umiddelbart klassisk ud...(Foto: Allan)

Nordisk Allkunst 2017

437 deltagere var samlet på FuglsøCentret fra mandag til fredag i uge 26. Hertha ankom allerede om lørdagen for at forberede de øvrige deltageres ankomst om mandagen.

Dagene var fyldt med aktiviteter: fodbold, olympiade, drama, sang, musik, vandreture, oplevelser ved og i vandet, kreative workshops, udflugter, fortællinger fra nær og fjern og ikke mindst samlæring, sammenhæng og sammenhold.

Vi har sundet os, sovet ud, nydt sommeren og starter nu på evalueringen af festivalen. De næste 2 år arbejder vi så på at planlægge og forberede Nordisk Allkunst 2019. Medarbejdere og beboere vil jævnligt mødes, for at vi om 2 år igen kan mødes på Fuglsø til endnu en Nordisk festival. Deltagere fra hele Norden mødes og sammen skaber vi noget helt fantastisk.

Ditte: At spille med i Snedronningen var det bedste; jeg spillede røverpigen. Der var en, der optog det hele på film, som jeg glæder mig til at se, når den udkommer.

Heino: Udflugten til Ebeltoft var det bedste. Vi kørte i 2 busser derind og havde sandwich med. Jeg var på rundvisning på Glasmuseet og fregatten Jylland. Vi spiste madpakker ved Fregatten. Jeg var også rundt i Ebeltoft. Om torsdagen var der udflugt til Kalø Vig, det var også fint, men det regnede lidt.

Lars K: Det bedste var, at min kæreste fra Fyn også var på festivalen, så hende kunne jeg være sammen med. Jeg boede sammen med Oliver, det gik fint, vi hyggede os og grinede.

Ditte: Om aftenen var jeg til fest; jeg købte en bøllehat med Nordisk Allkunst på. Jeg dansede også, og havde min fine kjole på. Der var så mange mennesker, der gerne ville danse. Jeg dansede med Stefanie, min veninde, som jeg kender her fra Allkunst.

Heino: Jeg var til fest. Jeg dansede med Livia. Jeg delte værelse med Ole fra Burishus. Det var hyggeligt at bo med ham.

Lars K: Jeg så film om aftenen fra sidste gang vi var her. Jeg var til fest, dansede med de søde piger.

Ditte: En aften var der en slags "Scenen er din". Der var musik og én der sang rigtig godt. Næste gang tror jeg gerne, at jeg vil deltage. Ligesom når vi er på skiferie i Norge.

Lars K: Jeg købte en t-shirt og en hat. Den sidste dag stod jeg på scenen og sagde noget i mikrofonen. Tak!

Heino: Det var så dejligt at møde en masse venner, jeg kendte fra sidste gang. Jeg regner med, at jeg skal med næste gang.

Ditte: Om morgenen sang vi alle sammen med Jette Rymer, og bagefter var der fortælling. Vi spiste i store spisesale. Jeg sov på værelse med Ulla & Simone. Jeg vil meget gerne med næste gang, jeg elsker alle de glade mennesker jeg kender, og som jeg glæder mig til at se igen.

Lars K: Jeg skal med igen, og se min kæreste, og møde en masse søde damer igen. (griner...)

Ditte, Heino, Lars K & Anne-Lene (Fotos fra opførelsen af "Snedronningen" nedenfor: Ole W.)

Indtryk fra nogle af alle aktiviteterne ved Allkunst-ugen på Fuglsøcentret. Fotos: Anne-Lene

Bent Pyskow f. 1. august 1941, d. 8. juni 2017

Den 8. juni kl. 2,42 døde Bent Pyskow på plejehjemmet Søkilde i Ry efter et "akut" sygdomsforløb på ca. 4 år. Han fik at vide, at han led af en aggressiv prostatakrcæft.

Han lod sig ikke slå ud af denne diagnose, men påtog sig sygdommen med ydmyghed, talte åbent om den og modtog alle former for behandling med taknemmelighed i vished om, at han nok skulle klare den ved deres hjælp. Han fortsatte sit liv som før, da han ikke ville sætte sig hen og vente på, hvad der skete.

Han fik det dog på trods af sin optimistiske indstilling dårligere, og i oktober 2016 blev han indlagt på Hospice Søholm ved Brabrand Sø.

Både han og vi var nu overbevist om, at hans jordiske liv snart var slut, men han "snød" os alle sammen, og måske også sig selv, og levede endnu 8 måneder. Efter ca. 5 måneder på hospice var hans sygdom stabiliseret, og han blev udskrevet til plejehjemmet Søkilde i Ry, hvor han levede de sidste 3 mdr. af sit liv.

Før han blev syg, kunne man godt af og til møde en Bent, som var både kritisk og negativ over for de mennesker, han mødte, men det ændrede sig totalt i løbet af hans sygdomsperiode.

Alle blev mødt af Bents positive, glade og taknemmelige holdning til sygdommen. Det var faktisk sådan, at man efter et besøg hos ham selv gik glad og belivet derfra.

Antroposofien var hele hans livsgrundlag, som han med trofasthed og stor seriøsitet arbejdede med. Havde han besluttet sig for at arbejde med en af Rudolf Steiner anbefalet øvelse eller en studiegruppe han havde meldt sig til, så gennemførte han dem; og så længe han overhovedet kunne gå på sine ben, gik han en tur hver morgen, hvor han betragtede plante- og dyreverdenen med bevidsthed og glæde.

Bent blev født ind i en artistfamilie i Roskilde, som rejste rundt med Cirkus Miehe. Hans skolegang blev klaret på forskellige katolske skoler i landet (familien var katolikker). Men da han var 17 år, mente forældrene, at han nu skulle have en uddannelse, og han blev sendt hjem og kom i lære som kok på Hotel Prindsen i Roskilde.

Under sin læretid spillede han jazz bl.a. sammen med Fuzzi.

Efter endt uddannelse blev han ansat som køkkenchef på flere ansete restauranter i København, sidst hotel Østerport, hvor han som nytænkning fik

indført et nyt spisekort hver måned - ambitionerne fejlede ikke noget. Der pådrog han sig et mavesår, så han blev klar over, at det nu var tid til at ændre retning i livet. Han blev vegetar. Sammen med sin kone Lis flyttede han til Fyn, og han begyndte at høre antroposofiske foredrag.

Senere flyttede de til Midtsjælland og købte et lille sted "Brænde-nældegården" med et par køer, og langsomt startede han en fødevarerproduktion af urtedeller. Familien tilknyttede sig Michaels Bageri i Kyringe og kom til foredrag og andre aktiviteter der, og datteren Bettina gik også i deres lille skole nogle år. Bent arbejdede da på kurstedet Humlegården som kok.

Ægteskabet holdt ikke og Bent mødte sin næste kone Mimi, som var under uddannelse til Steiner børnehavepædagog. De blev skilt efter nogle år.

Næste skift kom, da Bent meldte sig som studerende på Rudolf Steiner Lærerseminariet i Skanderborg, ikke fordi han ønskede at blive lærer, men fordi han gerne ville fordybe sig i antroposofien. Efter endt uddannelse i 1984 etablerede han sit eget køkken i tilknytning til seminariet. Han lavede hver dag mad til de studerende og til kurser og stævner. Han skrev også en lille kogebog og afholdt selv kurser om madlavning. Samtidig startede han en postejfabrikation, som blev meget eftertragtet og blev solgt til helsekostforretninger i hele Danmark. Til dette arbejde havde han brug for medhjælp, og flere af de studerende fik mad for denne hjælp. I den forbindelse kom Marianne ind i billedet og det blev til ægteskab og 3 børn, Johannes, Simon og Anne, da Bent var i 50-erne. Lidt af en udfordring at blive småbørnsfar i den alder.

På et tidspunkt flyttede familien ind i det nystartede Hertha Levefællesskab og fik bygget deres eget hus. Bent arbejdede da dels på Mølleskovly i Bjerteringbro og senere som pedel i Hertha.

I begyndelsen af år 2000 påtog han sig under vejledning af Jens-Otto Andersen at sætte sig ind i Stigbilledmetoden, som er et redskab til at vise fødevarers kvalitet. Som pensionist fortsatte han dette arbejde som frivillig indtil ca. 1 år før han døde. Derudover lavede han mad til gæster, der kom på rundvisning i Hertha.

Afsluttende kan man karakterisere Bent som et humoristisk, optimistisk og meget generøst menneske, der altid var rundhåndet med gaver på trods af sin lave indtægt som folkepensionist.

Mange mennesker kom til bisættelsen i Kristensamfundet og bagefter til sammenkomsten i Hertha, og der var nærmest kamp om at få lov til at sige noget om ham. Det ser jeg som et tegn på, at han har betydet noget i mange menneskers liv.

Jytte Germundsson

(Denne omtale er et uddrag af et indlæg i Antroposofisk Selskabs blad)

Deltagelse i Verdenskongres i Rusland

“At gøre værdier synlige” er temaet for den første verdenskongres for handicappede, som vil finde sted i Jekaterinburg i Rusland, fra d. 7. til 10. september i år.

Der er tilmeldt 703 mennesker fra 28 lande:

“Kongressen er en social-kulturel begivenhed, hvis mål er at udvikle kulturelle og mellemmenneskelige forbindelser, hvor de udviklingshæmmede står i midten med deres behov og roller i samfundet. Et mål kunne være at se udviklingshæmning som udviklingskilde til nye medmenneskelige evner, som vor nutidige verden har så hårdt brug for.” Står der bla. i indbydelserne.

Da det jo er helt specielt at få mulighed for at komme til et så ukendt land som Rusland, og fordi det kunne være spændende at deltage i en kongres/et stævne, som ligger uden for Skandinavien, hvor der er mulighed for at møde mange andre kulturer, vil en gruppe fra Hertha deltage og repræsentere Danmark.

De som rejser er Arnannguaq og Sune fra Herthahus, Sara og Ditte fra Nerthus sammen med Stine. Fra Burishus vil Morten, Oliver, Josef og Lars deltage.

Som ledsagere vil Katrine og Majken, Randi, Anne Lene og undertegnede deltage. Anne-Lene og Randi vil have hver sin arbejdsgruppe med henholdsvis Metal/emalje-arbejde og Teater.

Kongressens program er meget omfangsrigt. Der vil være foredrag, teateropførelser, kunstneriske indslag, kunst og håndværksudstilling på byens åbne marked, sportskonkurrencer, folkemusik og danse-opvisninger.

Aftenerne vil indeholde en gallakonzert, en kunstfestival og et ordentligt bal til den sidste aften “Verdenskongresparty”.

Der vil være 45 arbejdsgrupper, nogle med diskussioner på forskellige måder, sange, lege og historiegrupper, sværdfægtning, Thai Chi, forskellige slags dansegrupper, eurytmi, dans som specielt kropssprog/rullestolsdans, jazz, klokkespil og andre musikgrupper af forskellig slags. Maling på forskellige måder, modellering, hatte-filtning, Land-art, bading, filmværksted og trylleværksted m.m.m.

Vi glæder os meget til turen og har modtaget invitationerne fra Rusland, så visa-ansøgninger er i gang.

Vi planlægger en “Ruslandsaften” i løbet af august, hvor vi vil lave et forarbejde til turen og evt. få en kyndig til at komme og fortælle om Jekaterinburg og Ural-bjergene, på grænsen mellem Europa og Asien, og dets man-

ge mineraler og metaller.

Vi rejser d. 5. september og kommer tilbage d. 15. september, så vi har nogle ekstra dage derovre til oplevelser på egen hånd og kan lige nå hjem til søskendedag med friske fortællinger fra rejsen, hvis det har interesse.

www.kongress2017.ru

På "Ruslandsgruppens" vegne: Karen

Og sidste nyt fra Kongressen:

TILMELDINGEN TIL DEN FØRSTE VERDENSKONGRES FOR PSYKISK UDVIKLINGSHÆMMEDE ER NU LUKKET

703 deltagere fra 28 lande: UK, Kina, USA, Østrig, Argentina. Armenien, Belgien, Finland, Frankrig, Georgien, Danmark, Israel, Indien, Irland, Kirgistan, Nepal, Holland, New Zealand, Norge, Serbien, Sverige, Schweiz, Tadjikistan, Thailand, Usbekistan, Ukraine, mødes 7. til 10. september 2017 i Yekaterinburg.

Vores land (Rusland)repræsenteres af deltagere fra 23 regioner.

Internationale deltagere udgør størstedelen af alle kongresdeltagere (457 mennesker). De er beboere på eller medlemmer af socialterapeutiske steder og socialt engagerede organisationer så vel som individuelle deltagere.

Kongressens slogan er " AT GØRE VÆRDIER SYNLIGE". Det vil ske gennem projekter, kreative initiativer og praksis.

I den kreative afdeling vil der være 46 workshops, som fx musik, dans, kunst, håndværk, og andre aktive workshops. Musikere fra Norge, Tyskland, Holland og andre folkemusikerbands kommer fra Yekatarinburg.

Nogle musikere vil spille på instrumenter, som er lavet af psykisk udviklingshæmmede mennesker.

F.eks. kommer de norske musikere med deres traditionelle klokker. Yderligere vil der blandt workshops være mange kommunikative workshops. På den måde vil mennesker med forskellig national baggrund være i stand til at virke sammen.

Mere end 150 frivillige, blandt dem mennesker med handicap, vil være med og hjælpe kongresdeltagerne.

I disse dage modtager volontørerne kurser med fokus på førstehjælp og at opnå færdigheder i kommunikation inklusiv træning i engelsk. Der er ledige pladser til tysk-talende volontører.

Sverdlovsk-regionens regering har tildelt/fordelt 40 (stats)tilskud til mennesker fra Sverdlovsk-regionen. Disse tilskud er baseret på udvælgelse, modtagerne vil kunne deltage i kongressen gratis.

Pressemeldelse til deltagerne fra de russiske arrangører af verdenskongressen

Stille ferietid i Hertha?

Nu skal man jo ikke tro, at alt ligger stille hen i Hertha Levefællesskab, blot fordi vi er i ferieperioden. Nedenfor et par indtryk af, hvad der foregår. (Alle fotos: Allan)

Byggeriet af det nye undervisningslokale i stalden er godt i gang.

Ligeledes forandrer stal-dens omgivelser sig, så rotterne har færre steder at gemme sig.

Carsten har lavet det flotte pictogram på Nerthus' nye skur, så man ikke er i tvivl om skurets funktion.

Ellilnor og Oles have i juni/juli (Foto: Ellilnor)

kære tvillinge træ må du altid
glæde min bedste veninde Sara
som du står ude foran hendes
vindug til hendes værelse med
dine smukke grønne blade og
grene; krise og dine to stammer
Jeg har valgt at kalde dig
for tvillinge træet på grund af
dine to stammer må du
altid bringe liv og glæde
og god energi og positiv energi
og lys
skinne på dig og regnen lade
dig og må vinden blæse
en brise og støv på dig både som